

*'Zondagmorgen' (1Korinthiërs 11: 23-26)
overweging 30 juni, 'Maaltijd van de Heer'*

Gemeente van Jezus Messias

Mijn oma hield altijd echt 'zondag'. Deze dag was voor haar een bijzondere dag. Je zou kunnen zeggen: 'een heilige dag'. Als ik bij haar op zondag op bezoek was, dan had ze altijd haar beste jurk aan: haar zondagse jurk. En als ze op zondag buiten ging wandelen, dan had ze een hoed op. Die droeg ze ook als ze zondags naar de kerk ging. Ik vond dat als kind heel bijzonder: een hoed. Het stond parmantig, alsof ze de koningin was. Mijn moeder had nooit een hoed op. Toen ik studeerde ging ik wel eens zondagmiddag bij haar lunchen. Dan had ze de tafel met het mooie wedgwood servies feestelijk gedekt. Alles zorgvuldig neergezet. Ik zie het nog steeds voor me. Mijn oma in haar zondagse jurk, de met liefde gedekte tafel, brood, verse sap en een aandachtig gesprek. Ik heb van mijn oma geleerd dat je het gewone een diepere betekenis kan geven. Door feestelijke kleding, een mooi servies wordt een gewone dag getransformeerd tot een heilige dag; een zondag. De dag waarop we meer dan anders, God, de Eeuwige, mogen ontmoeten.

Het was vooral de serene sfeer, de aandacht waarmee de dag werd aangekleed die me altijd heeft ontroerd. Ook sprak er door de aankleding ook verwachting uit. De verwachting dat op deze dag voor mijn oma, God, als bron van licht en toekomst, dichterbij zou zijn dan op andere dagen. De hoop dat de milde goedheid van God haar zou omringen. Mijn oma zag daar als diep gelovige vrouw altijd naar uit. Dat Gods Geest haar als stille omgang zou omarmen.

Terugdenkend aan deze heilige momenten bij mijn oma kwam als vanzelf het gedicht van Ida Gerhardt naar boven. In een paar woorden weet Gerhardt de heilige, zondagse sfeer op te roepen. De zorgvuldigheid waarmee deze dag wordt begonnen. Het witte kleed gespreid en grassen, vers geplukt uit de tuin, als een boeket van verwachting in een glas gezet. "Dit is de dag waarop de arbeid rust. De handpalm is geopend naar het licht." Voor even is het gedaan met het dagelijkse werk. Deze dag staat in een ander daglicht. De handpalm, de mens zelf, opent zich naar God, bron van alle licht en leven. Alles in het gedicht ademt ruimte naar het goddelijke licht. Je stelt je als mens open voor de liefde van de Eeuwige. Het witte kleed staat symbool voor de witte kleren van de engelen, de hemelse bewoners. Het is licht, het donker is verdwenen.

Deze zondagmorgen is geopend naar het licht. In de hoop God te kunnen ervaren. Natuurlijk kun je God als bron van leven ieder moment van je leven ervaren. Een geloofservaring is niet afhankelijk van de zondag of een zondagse viering. Toch ligt het schijnbaar genuanceerder. Je kunt je openen voor de ontmoeting met God: namelijk door een zorgvuldige voorbereiding.

De aandacht waarmee de maaltijd van de Heer is voorbereid, is als een lofzang op de liefde van God. Zoals Ida Gerhardt dicht, gaat het licht van God wandelen door deze kerk, door dit heilig huis. Zoals de stralen van de zon het duister van de nacht verdrijven, zo wandelt de Geest van God door het koor en kerkbanken en opent deze ons hart voor de ontmoeting met god. Zoals mijn oma met al haar liefde de tafel gereed maakte, zo hebben de koster en diakenen ook deze morgen weer de tafel van de Levende verzorgd. Het is juist deze aandacht, dit oog voor detail, waardoor de dingen worden aangeraakt en zo brood tot heilig brood en wijn tot heilige wijn wordt omgezet. Het doodgewone brood, krijgt door de zorgvuldige houding van de diaken betekenis: het wordt tot het lichaam van de Messias. En zo, en alleen zo, openen we onze handpalm, ons hart voor God.

Op wat voor manier wij de tafel dekken, de wijze waarop wij ons voorbereiden op een viering, is helpend om tot een verdieping van ons geloof te komen. Wie altijd maar door het leven jakkert, diegene die bijna buiten adem is van het voorthollen door het leven, die moet niet gek staan te kijken dat God niet langer wordt ervaren. Je zou kunnen zeggen: God komt er bijna niet meer tussen. Aan God, de Eeuwige ligt het niet, maar laten we tussen de regels door nog wat wit over om God te kunnen ervaren en beleven? Op wat manier openen we ons voor het licht van God?

Vanmorgen is het witte kleed gespreid. Jaap bespeelt met liefde en zorg het orgel. De koster heeft met aandacht de deur opengezet. De zondagmorgen is net als het leven zelf een zoeken naar balans tussen de zorgvuldigheid en openheid, tussen kracht en kwetsbaarheid. Het is de kracht van het sacrament dat het ons wil openen voor God en tegelijk klinkt er ook kwetsbaarheid in door. Want het blijft uiteindelijk een geheim of we God kunnen ervaren.

Zondagmorgen 30 juni. De tafel is gedekt, ons hart is vol verwachting naar de ontmoeting met God en elkaar. De arbeid rust. We worden stil en openen onze handpalmen naar het licht. Dat Gods liefde in ons mag gaan resoneren.

Moge het zo zijn, Jeroen Jeroense, 26 juni

Zondagmorgen

Het licht begint te wandelen door het huis
en raakt de dingen aan. Wij eten
ons vroege brood gedoopt in zon.
Je hebt het witte kleed gespreid
en grassen in een glas gezet.
Dit is de dag waarop de arbeid rust.
De handpalm is geopend naar het licht.

Ida Gerhardt

Gele tafel in de ochtendzon: Joost Doornik (2024)